

UM
RUM
E
EINZIA
UM

DIVITIARUM
EVANGELICARUM

Disquisitio Vicesima Quarta

PRÆSIDE

CHRISTIANO GUEINZIO

Gymnasii Hallensis

Rectore

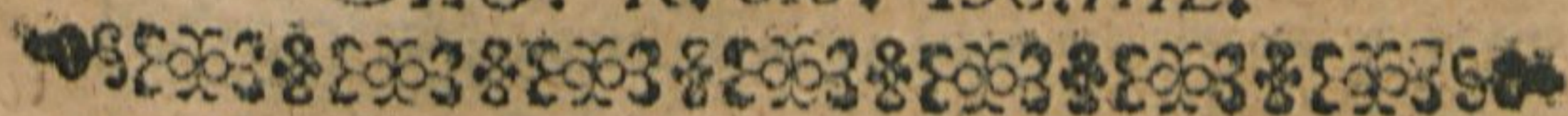
Respondente

JOHANNÈ PRETNÜTZIO

Nebrensi Tyrigetâ.

Dominica Quasimodogeniti.

A.O. R. cl. lcc. lll.

HALLIS SAXONUM

*Prelo Heredum Melchioris Oel-
schlegely*

De 91

DIVITIARUM
EVANGELICARUM

Disquisitio Vicesima Quarta

PRÆSIDÈ

CHRISTIANO GUENZIO

Gyronasi Hallensis

Regere

Respondens

JOHANNI PRÆTENTITIO

Nicholai Pyngei

Dominica Quasimodogeniti

M. O. R. ch. b. m.

1733

HALLIS SAXONIA

Execll. quædam Melchioris Oct.

1733

ANALYSIS
 EVANGELII

Dominica Quasimodogeniti.

Joh. 20. a v. 19. usq. ad v. 23.

ANTELOGIUM.

*E*gitur Apoc. 1, 18. Jesu Christi Salvatoris nostri mirabile effectum, dum inquit: Eram mortuus, & ecce sum vivus ab aeterno in aeternum, & habeo claves mortis ac inferni. Præteritum tempus denotatur dum mortuum se fuisse asseverat, & præsens manifestatur dum se vivum ostendit; simulq. quam potentiam & ipse habeat, aliisq. tradat, declarat, dum claves habere mortis ac inferni confitetur. Id ipsum etiam in Evangelio docetur.

S

THE

THESIS 1.

IN quo partim specialiter est resurrectionis probatio, qua facta absente Thoma, cuius antecedens describitur per manifestationem, in qua occurrit tum pacifera saluatio v. 19. In quo partim est circumstantia, & quidem temporis in genere: tum, Cum esset ergo vespera: scilicet diei resurrectionis, post solis occasum, inter noctis tenebras, non circa crepusculum, sed sero: quemadmodum, etiam in Paradiso circa vesperam primis parentibus facta est historia huius promissio Gen. 3, 15. ut doceret se in vita & mundi vespera solatio Ecclesie sua advenisse Matth. 28, 20. Et ut una exploraret discipulorum suorum fidem. Etsi enim crepusculum denotaret aliquod resurrectionis indicium, necdum tamen eis Dominus refulserat plena Numinis claritate, ait Chrysologus serm. 34.

2. Tum, die illo, qui erat unus Sabbatorum. Id est primus. Sabbatorum à magno illo, secundum nos die Dominico quo etiam apparuit Maria Magdalene Ioh. 20, 16. Mulieribus à sepulchro redeuntibus Matth. 28, 9. Petro Luc. 24, 35. Discipulis Emaunta proficiscentibus Luc. 24, 15. Antequam in Galileam venit, quemadmodum Angelus Matth. 28, 7.

monuit id quod omne privatim factum ex fervore Charitatis ut discipulos ab incredulitate quam primum liberaret, & resurrectionis veritatem ipsis confirmaret.

3. Specialiter : Et fores essent clausæ, Cœnaculi, uti habetur Actor. 1, 13. Quod secundum quosdam dicitur fuisse in domo Johannis Evangelista, quam habuit Hierosolymis ubi Helena postmodum amplissimum extruxit Templum secundum Adrichomium. Neq; ipsi ingressuro aperta prius fuerunt, neq; sponte patuerunt, neq; pervij facti parietes, sed ubi erant clausæ, ut non tantum tempus notaretur, sed etiam modus innueretur. Et si hanc operationem percipere nequeas, habet Cyrillus l. 12. c. 15. cur potius ingenii humani imbecillitatem non accusas? Itaq; ingressus per januas clausas, quia 1. temporis descriptio, iam precesserat in verbis: vespere autem facto. Spiritus vero Sanctus non eadem otiose repetit. 2. dicitur ipsum in medio statim stesisse in subsequentibus, 3. quia pro spectro habitus. 4. quia Iohannes v. 30 subdit, etiam alia miracula in conspectu discipulorum fecisse. Innuit ergo etiam hunc ingressum fuisse miraculosum, quemadmodum etiam Veteres illud testantur. Vti habet Hilarius l. 3 de Trinit. stetit corpore-

poreus non simulatus aut fallax; integra sunt
 omnia & obserata uti Idem habet Chrysoſt.
 homil. de Johann. Baptiſta. Cyrillus l. 12.
 in Johannem inquit: Nullus querat, quomo-
 do corpus Domini clauſas januas penetrarit;
 cum intelligat non de homine nudo, ut nos ſu-
 mus, ſed de omnipotente Dei filio hac ab Evan-
 gelista conſcribi. Et Auguſtinus epist. 3.
 Virtus diuina per inuolata matris viscera
 virginea, membra infantis eduxit, qua poſtea
 per clauſas januas membra juvenis introduxit:
 Hic ſi ratio quaritur, nō erit mirabile, ſi exem-
 plum poſcitur, non erit ſingulare. Ut diſca-
 mus aliam rationem eſſe clarificatorum corpo-
 rum, quibus competit ſubtilitas, velocitas, in-
 corruptibilitas, & aliam corporum corruptibi-
 litatem & phyſicorum: Illa erunt πνευματικά 1. Cor.
 15, 25. non quidem πνεύματα, ἰσαγγελικά,
 non ἰσαγγελά. Matth. 22, 30. Et ut note-
 mus Chriſtum nobis ad eſſe in omnibus locis: ſic
 Petro in vinculis Act. 12, 7. uti Danieli in-
 ter leones Dan. 6, 22.

4. Et loci, qui deſcribitur à præſentia
 diſcipulorum: Ubi erant diſcipuli congre-
 gati. Congregati autem erant Hieroſolymis,
 qui enumerantur Act. 1, 13. & 14. excepto
 Apoſtolo Thoma. Ea q₂ manifeſtatio ſuit prima
 Hic-

Hierosolymis facta (post resurrectionem in urbe (quia Maria Magdalena apparuerat circa sepulchrum, reliquis mulieribus in via, uti & peregrinantibus) nam non expectat Christus, donec in Galilaam Apostoli abirent. Ut ita non solum resurrectionis, sed etiã predictionis tempus veritatem demonstraret. Unde Euthymius in Matth. c. 28. inquit: Non mentitus est Christus, quod stultè dixit Iulianus, quasi promiserit se in Galilea videndum esse, & Hierosolymis se iis visendum prabuerit. Sed & hoc complevit promissum, visus ab eis postmodum in Galilea: donavit autem & alteram gratiam, prius eis apparens Hierosolymis, ut & mœrorem eorum solveret & mulierum verba confirmaret.

5. Tum est causa: propter metum Iudæorum. Extincto namq; ipsorum Domino, violentas sibi quoq; manus illatum iri metuebant: ideog; occultabant se prudenter, inquit Cyrillus l. 10. in Johan. c. 57. quia recordabantur iussum sibi esse à Domino, ut Iudæorum iram declinarent. Alias in adversis dejectum & timidum est cor humanum Jer. 17, 9. Et quamvis quidam in & extra urbem oberrarent, ut Cleophas & sodalis de die, tamen circa vesperam sibi metuebant. Ita tamen non indulgent

infirmi tati sua, ut omnes quærant latebras, sed congregati simul maneant.

6. Tum effectus seu apparitio ipsa, que partim habet facta, ratione loci; venit JESUS. Veritatem resurrectionis suæ ex autoψia demonstraturus, cum scilicet, quod habet Lucas v. 36. loquerentur de apparitionibus factis. Ut discamus Christum venire, quando de ipso solemus loqui.

7. Ratione modi; Stetitque in medio. Nihil tale discipulis vel cogitantibus vel animadvertentibus. Non ostium pulsavit, habet Chrysost. hom. 85, sed repente adstitit: siquidem monente Luca v. 37. expavescit & conterriti existimabant se spiritum videre, quod & Marloratus in cap. 20. Iohan. præter Patres asserit. Ut discamus, Christum esse mediatorem Dei & hominum 1. Tim. 2, 5. quodq; beneficia per mortem & resurrectionem parita omnibus credentibus equaliter distribuere velit.

8. Tum verba; & dicit eis: Pax vobis. Siquidem totus in eo erat, ut & consolaretur discipulos. Ideoq; familiaris salutatione eos saluaret; simulq; doceret, quid afferret & operaretur eius resurrectio. Et sicut mulieribus dixit gaudete, eo quod in luctu erant; ita discipulis
pacem

pacem dat propter bellū, quod cum Judais habituri erant, ait Theoph. Congruè verò mulieribus gaudium dixit, ut maledictis olim ut in tristitiā pariant; viris autem pacem dedit, propter pericula predicationis. Quin ipse est pax nostra & princeps pacis Es. 9, 6. Ut discamus etiam invicem pacem & precari & sectari: licetq; non possimus habere temporalem, tamen propter resurrectionem ejus spirituales, dum supra nos cum Deo reconciliati, infra nos cum conscientia, infra nos cum Diabolo, ne nocere valeat.

9. Et membrorum demonstratio v. 20. In quo antecedens habet tūm tempus: Et cum hæc dixisset. Prius ergo consolatus est verbisq; affatus. Ut discamus neutrum esse omissendum, sed verbis & operibus esse succurrendum, ita tamen ut prius verbis quis informetur, postmodum factum demonstratur.

10. Tum effectus, circa objectum: ostendit eis manus & latus suum. Et quidem, ut accurate (quod est δευξύνειν) contemplantur; quū non in peregrinā aliquā specie, sicut in forma hortulani Maria Magdalene, & in formā viatoris Emaunticis, sed in propriā specie sese manifestavit. Manus clavis perforata & latus lanceā apertum, ad dubitantium

corda sananda, habet Augustinus serm. 18. de verbis Domini, ut ostentaret se triumphatorem, quem admodum Cyrillus loquitur, discipulorumq; fidem confirmaret; Et ut nos patri suo, pro nobis intercedens monstraret: Quin ut Diabolos & damnatos confunderet, quemadmodum Leo l. 1. de ascensione c. 3. monet. Ex dispensatione, habet Cyrillus lib. 12. in Joh. c. 53. non in debita corporis sui gloria, sed in prima figura; ne aliud corpus quam quod in virgine assumpsit resurrexisse putares. Quod pleribus declarat Beda lib. 6. in c. 24. Lucæ. Ut discamus, nihil tam efficax esse ad conscientia vulnera sananda, quam Christi vulnerum meditatio crebra, quemadmodum docet Bernh. serm. 62. super Canticum.

II. Consequens est: Et gravisi sunt discipuli viso Domino. Postquam primum timuerant, antequam errore de viso spiritu liberarentur, post liberationem ex illo errore gavisi sunt in memoriam sibi revocantes illud Ioh. 16, 20. uti habet Chrysostomus, quantum enim post tenebras lux est, & serenitas post tempestatis obscura, tantum est acceptum gaudium, habet Chrysologus serm. 84. Latabantur antea amentes Iudæi pendere de ligno Iesum videntes, ingenti autem mœrore discen-

discipulorum corda opprimebantur, sed morte à vita destructa Iudeorum letitia exstincta, & mœror Apostolorum abiit, & gaudium floruit, ait Cyrillus in Joh. lib. 12. c. 54.

12. Et ministerij Apostolici ordinatio: Cujus describitur modus, estq; eorundem, sicut ipsius, in mandû ablegatio v. 21. In quo præmittitur reperita salutatio, cujus causa efficiens: dixit autem Jesus. Reperitur ut ostendatur, quisnam instituerit & ordinaverit ministerium.

13. Et forma: Pax vobis. Quâ & antea usus fuerat, resurrectionisq; fructum innuerat. Et ostendere volebat, ministerium esse illud medium, per quod homines pacem habeant cum Deo, dum reconciliantur cum eo 2. Corinth. 5, 19. unde & ipsum Evangelium verbum pacis appellatur Es. 52, 7. Nah. 1, 15. Ista enim ratio, inquit Beda, est confirmatio, neq; enim est saltim mulierum salutatio.

14. Et exponitur ratio illustrata similitudine ratione sui: cujus antecedens; sicut me misit Pater. Quæ tamē similitudo missionis non absolute, sed determinate & secundum quid intelligenda: nam Pater misit primò ipsum ad opus redemptionis, Math. 20, 28. Sed hoc modo non misit Christus discipulos,

quia solus torcular calcavit. Es. 63, 3. Sed ad opus predicationis, Ioh. 1, 18. Ioh. 18, 37. Ergo non est opus, sed est ius. Et quamvis Christus sit missus, tamen missus est missione libera, unde minorem dignitatem non importat.

15. Et consequens: Ita & ego mitto vos. Non autoritate ad hoc iubentur, inquit Chrysologus serm. 84. sed toto diligentis affectu. Mitto vos ad tolerantiam famis, ad onera vinculorum, ad squalorem carceris, non ad mundi gaudia, ait Gregorius hom. 26. in Evangelia. Ut discamus vocationem legitimam esse expectandam, & qui non expectant, Pseudo Propheta Ierem. 23, 21. Matth. 7, 15. Pharisei Matth. 23, 15. Pseudo Apostoli Galat. 2, 4. simulq; discendum, Deum ministerij Autorem & fundatorem esse, dum mittit ministros, eorundemq; ministerium instituit. Idem est in predicatione verbi & administratione clavium, licet sint gradus inter eosdem & ordines 1. Cor. 12, 18. Ephes. 4, 11. nam Christus manet filius ac Dominus Ebr. 3, 6. Supremus est pastor ac Episcopus animarum 1. Pet. 2, 25. ceteri sunt ejus legati. Commune enim habent 1. Mandatum, ut sicut Christus ad docendum missus Es. 61, 1. Marc. 1, 14.
Ita

ita & Apostoli, Matth. 28, 19. 2. Estatum,
nam ut Christus remissionem peccatorum con-
ciliavit Marc. 1, 15. ita & Apostolorum mu-
nus ad peccatorum remissionem impetrandam
efficax esse debuit, Marc. 16, 15. 3. Statum,
nam uti Christus olim promeruit, ita & Apo-
stoli offerunt.

16. Et est Spiritus Sancti donatio,
v. 22. In quo tempus: Et cum hæc dixit.
sec. Primum itaq; est vocatio & ablegatio,
postmodum sequitur ordinatio & confirmatio:
Vt discamus nec hæc neglectam fuisse in ipsis
Apostolis, quamvis Apostolatus distinctus sit
à ministeriati seu pastoratu, cum ille pecu-
liaris & personalis, hic universalis & com-
munis.

17. Tum effectus, per factum: & affla-
vit in eos. Qui status fuit externum medium
conferendi Spiritum Sanctum, per presentem
exhibitionem & donationem, quo respexit non
solum ad historiam creationis, sed etiam ad
naturam & personæ Spiritus Sancti propria-
tem, qui est Spiritus, & qui à spirando procedit:
unde insufflando denotavit Spiritum Sanctum
non Patris solius esse Spiritum, inquit Augu-
stin. tractatu 121. in Johan. sed & suum; non
enim daret nisi à se manaret, inquit Cyrillus

l. 12. c. 53. Unde & Spiritus Christi vocatur
Rom. 8, 9. Spiritus oris Christi 2. Thesal. 2, 8.
Discamus per Spiritum informari & animari
Doctores.

18. Et quoad dictum: Accipite Spiritum
Sanctum. Sicq; afflatum nominat Spiritum
Sanctum. Non quidem essentialiter erat, sed
mysticè & sacramentaliter: ostenditq; necessa-
rio Spiritum Sanctum illis dandum esse, qui ad
Apostolatam mittuntur. Causam etiam aperit
habet Cyrillus l. 12. in Joh. c. 56. non enim po-
terant ea facere, quæ Deo placerent, nec pecca-
torum effugiunt laqueos, nisi superiorem induiti
virtutem ad divinum animi firmentur. Ad-
hec non intellexissent omninò Christi mysteri-
um, nec alios rectè docuissent, nisi per Spiritum
docti, vel ea quæ mentem hominis excedunt,
perciperent. Datur verò ipsis, non quod antea
eundem non habuerint, siquidem habuerunt,
ratione donorum sanctificationis, sed hic acce-
perunt ratione donorum predicationis & pec-
catorum remissionis; in Festo Pentecostes ra-
tione miraculorum donorum distributionis,
quæ non sunt contraria, sed subordinata, cum
varie sint distributiones gratiarum 1. Cor.
12, 4. Vid Cyrillus dicto loco c. 56. & Hie-
ronymum, in Ep. ad Edibiam quæst. 9. Namq;
statim

Ratim post ministerii institutionem Spiritum
 communicare voluit, quia nemo est idoneus ad
 obeiendum ministerium sine Spiritu 2. Cor. 3, 6.
 Ergo nemo fidat suis viribus, sed cognoscat bal-
 butiem cum Mose Exod. 4, 10. ignorantiam
 & infantiam cum Ieremia c. 1, 6.

19. Et effectus, est clavium collatio v.
 23. in quo describitur commissum officium
 quoad clavem solventem: Quorumcunq;
 remiseritis peccata, remittuntur eis, Nempe
 dedit potestatem remittendi peccata, quod in
 sufflatione sua ipsum infuderit cordibus eorum
 & largitus etiã remissionem, ait Chrysol. serm.
 84. Unde absurdum non est, peccata posse re-
 mitti ab illis, qui Spiritum Sanctum in se ipsis
 habet: nam Spiritus Sanctus qui habitat in ipsis
 ait Cyrillus l. 12. in Joh. c. 56. per eos remittit
 & detinet. Et quamvis antea Matth. 18, 18.
 Ecclesia tradidisset potestatem, tamen cum Ec-
 clesia sit domus Dei 1. Tim. 2, 15. & sponsa Chri-
 sti, ejus Oeconomi sunt ministri Ecclesia. 1. Cor.
 4, 1. Remittunt non quidem authentica pote-
 state, sed organica. Alias & Deus etiam remit-
 tit peccata extraordinariè citrà Sacerdotis mi-
 nisterium, quis enim sacerdos fuit filio perdi-
 to? Luc. 15, 18. quis publicano? Luc. 18, 13.
 quis Petro perjurato? Luc. 22, 61. quis Paulo per-
 secutori

secutori Dei Act. 9, 11. Et absolutio in caelis
semper est ordine prior absolute, quae in ter-
ris fit, ut constat ex verbis Nathanis 2. Sam.
12, 13. Et licet verba absolute ministeri or-
dine videantur precedere, tamen denotatur iis
identitas eventus, non subordinatio divine so-
lutionis ad sacerdotalem indicatur: quemad-
modum etiam Levit. 13, 13. eadem formula
usurpatur de mundatione. Videat. Chryso-
st. de sacerdotio lib. 3. haut procul ab initio.
Ut discamus de ministris, reverenter senti-
re; verbaq; remissa sunt non imperativè, sed
collativè esse intelligenda. Non enim homo
est qui ligat & absolvit, sed Christus, qui
hanc potestatem dedit, ait Chryso-
stomus. Quod ideo utiq; fecit divina misericordia:
ut 1. peccatores non desperarent cum juxta se
consilium & medelam peccatorum suorum
invenirent: Et ut 2. homines hominibus se
humiliando & peccata confitendo per humi-
litatem Deo placerent, quem per superbiam
offenderant; Ut 3. homines hominibus pec-
catoribus compaterentur pro se invicem oran-
do, & alter alterius onera portando, habet Ru-
dolph. Ardens.

20. Quoad clavem ligantem: Et
quorumcumque retinueritis, retenta sunt.
Nempe

Nempe secundum prescriptum, verbum eius
 annunciando, quod impœnitentibus non re-
 mittantur, sed retineantur peccata. Neq̄ enim
 privata auctoritate atq̄ arbitrio hæc claves tra-
 ctande sunt; sed causa pensanda & tunc sol-
 vendi atq̄ ligandi potestas exercenda, ait Gre-
 gorius homil. 26. in Evangel. Videndum
 quæ culpa, aut quæ sit pœnitentia secuta post
 culpam: ut quos omnipotens Deus per com-
 punctionis gratiam absolvit, illos & pastoris
 sententia absolvas. Tunc enim vera est ab-
 solutio presidentis cum interni arbitrium se-
 quitur iudicis, ait idem Gregorius. Et quod
 Cyrillus habet; Servus aperit, Dominus lar-
 gitur, hic per se, ille per Christum. Ambro-
 lius ait de fide ad gratiam: Famulus claves
 accipit, Dominus ordinat potestates, aliud ius
 donantis, aliud dispensantis obsequium est,
 non enim homo est qui ligat, sed Christus, ha-
 bet Chrysost. homil. 4. c. 2. 2. ad Ebr. De-
 cet igitur iudicia Ecclesiastica proferre pru-
 denter, monet tripartita historia lib. 5. c. 17.
 Ut discamus recte sentire de ministerio, & ut
 nos permittamus erudiri in recte administran-
 do officio.

NOTÆ.

NOTÆ.

I.

Cum fores essent clausæ] Considera Christum apparuisse foribus clausis & stetisse in medio ubi congregati; Ut discas ipsum ubiq. presentem & omnipotentem stare velle etiam in medio, quando congregati sumus.

II.

ET dixit: Pax vobis.] Considera Christum pacem precatum esse discipulis, cum metuebant; Ut discas Deum esse pacis datorem & in metu consolatorem.

III.

Sicut me misit Pater.] Considera Christum non per se venisse in mundum, sed missum non ad regnandum, sed ad patiendum; Ut discas expectare vocationem; & tuum esse non regnare, sed ministrare.

CASUS.

CASUS.

An Sacerdos sit Judex confiten-
tium?

Videtur 1. quia habet potestatem sol-
vendi & ligandi Joh. 20, 22.

2. Quia habet jurisdictionem
c. omnes dist. 22.

3. Quia Judex est, qui secundum
acta & probata definit controversias sen-
tentiâ suâ ex l. 13. §. 2. ff. de Recept.
qui arbitr. At hoc facit sacerdos. Et 4.
dist. 1. de pœnit. c. 51. dicitur ex Am-
brosio Judex est Sacerdos.

Contra 1. negat Christus se judicem
constitutum Luc. 12, 14. dum non venit
judicare, sed salvare Joh. 3, 17. Joh. 8, 16.
Joh. 12, 47.

2. Sunt ministri, non sunt judices.
Et quamvis habeant potestatem remit-
tendi peccata & retinendi, tamen ea quo-
dammodo cuilibet Christiano concessa:
quia eidem subiecto, in quod peccat frater,
etiam est concessa remittendi potestas
Matth. 28, v. 15. 16. 17. 18. Licet hac sit

T

disse-

differentia, ut 1. quivis Christianus non possit nisi fratri laedenti remittere, sacerdos verò confitenti etiam.

2. *Potestas fratris non est publica, & solemnis, sed sacerdotis, ita tamen ut sit subordinata 3. habet hic potestatem declarativè & applicativè dum est dependens & subdelegata potestas, ratione sententiæ publicandæ dum censet de dispositione confitentis.*

3. *Jura non concedunt. c. si placet etl. repetita C. de Episc. & Clericis Novell. 6. in princip. l. consulta divalia C. de Testament. & c. cum verum dist. 96. c. Sacerdotibus in tit. ne Clerici se negotiis secularibus.*

Ad argumenta 1. Habent potestatem, sed absolutio ipsa non est judicium, verùm applicatio alieni beneficij, quod Deo placuit per selectos ad id sacerdotes pœnitentibus communicare, ut per hos ei reconciliemur 2. Cor. 9, 19.

Ad 2. can. suspectus, quia primum constituit sedis Antiochene apices, quippe

quippe priusquam Romam veniret, ibi habitavit & Ignatium Episcopum constituit c. Sacros. dist. eadem & Duarenus in lib. de benefic. & ministr. Eccles. quemadmodum & in c. renovantes pro & non positum. Zabarell. *¶* Cuius fatetur iurista male considerata.

¶ Ad 3. est petitio principij: etenim hic non requiritur processus, non acta & probata, neq. enumeratio peccatorum: Siquidem ministri habent potestatem delegatam ministerialiter, at Deus retinet potestatem remittendi principaliter; ministri promulgant: dependet enim ministri absolutio ab absoluteione Dei. Et licet interdum posterior tempore sit, tamen in mente sacerdotis ordine prior. Idq. probatur a forma delegationis Joh. 20, 22. Sicut me misit pater. Et Nathan dixit 2. Sam. 12, 1. transtulit Dominus a te peccatum tuum. 2. Quis oportet paenitentem paenitere & credere Marc. 1, 5. Luc. 3, 7. Eatenus autem jam actu sunt filij Dei Gal. 3, 16. habent jus regni Joh. 1, 52. Sic & de Catechumenis

menis Cyrillus loquitur l. 12. in Joh.
 1. c. 56. Deniq; sacerdos hominem suo ju-
 dicio ligandum non tunc validè demum
 ligat, quando ei peccatorum retentionem
 denunciatur, qui enim non credit jam judi-
 catus est Joh. 3, 8. sed ligamen Dei ante
 nexum continuat. Nec obstat verborum
 ordo, ubi prius ligamen ministri post Dei;
 & de hoc in futuro, de illo in praterito:
 nam sic solùm identitas eventus, non
 subordinatio divinæ retentionis ad sacer-
 dotalem, indicatur; ut quando dicitur
 Levit. 13, 13. quodcumq; Sacerdos mun-
 da verit leprosum, tum hunc mundum fo-
 re, qui tamen ante judicium sacerdotis
 mundus, vel immundus erat, uti disertius
 patet ex c. 14. ubi homo restitutus jubetur
 offerre beneficia; post quorum libatio-
 nem dicitur mundus v. 20. & 53. licet an-
 te mundus. Nam veritas essendi non pen-
 det à posteriori, sed tantum declaratio
 c. tunc vera II. q. 3. Inde & Gratianus
 ait dist. 1. de poenitentia c. convertit.
 Non sacerdotali judicio, sed largitate di-
 vine

vina gratia peccator emendatur. Et Hieron. in 16. Matth. de loco quodcunque istum locum presbyteri intelligentes aliquid sibi de Phariseorum assumunt supercilio, ut vel damnent innocentes, vel salvari malos arbitrentur, cum apud Deum non sententia sacerdotum, sed eorum vita queratur. Tandem Deus etiam remittit peccata citra Sacerdotis mandatum: nam Job. 3, 18. dicitur, qui credit in filium habet vitam aeternam. Per quae verba homo fidelis habet remissionem peccatorum, etiamsi sacerdotem habere non possit, modo non quis ministerium contempnat, & se nihilominus posse salvari, credat, spernit enim sic Christum Luc. 10, 16.

Ad 4. Habentur inibi ista verba, sed additur: sacerdos quidem exhibet suum officium & nullius potestatis jura exercet, dum minister non libera quadam potestate, sed ratione ministerij absolvit. Unde Gloss. hujus can. provocat ad canon. dist. 4. de Consec. ubi Augustinus ait c. 39. aliud esse baptizare per ministerium.

T t 3

aliud

aliud per potestatem: scientiam habent
ligandi & solvendi, ut ait Hieronymus,
non liberam potestatem Huls. manual.
A. C. dis. 9. minister est deniq., uti
baptismus unus, ita una absolutio. Vid.
Bald. l. 4. c. 10. c. 1. Gerh. l. 2. art. 3.
c. 9. Cathol. veritatis.

An pro alio vita ponenda?

Videtur 1. quia Christus inquit, bonus
pastor animam suam ponit pro ovibus
suis, Joh. 10, 11.

2. Jura valent ut servus vitam
pro domino exponat l. 1. §. 35. ff. & l. 19.
ff. de Sctio Syllaniano.

3. Laudant Historici eos, qui fece-
runt Valerius Maximus l. 6. c. 8. Löse-
riana etiam familia meruit titulum Mar-
schalli apud Electorem, quod hoc fecit.

Contra 1. Nemo est occidendus: ideoq.
nec propriè quis seipsum, at qui hoc fece-
runt, qui hoc tentarunt.

2. Ne-

2. *Nemo Dominus suorum membrorum.* l. liber homo ff. ad L. Aquil.

3. *Vasallus non tenetur vitam pro Domini vita exponere* Schraderus part. 6. c. 6. n. 44. Vultejus c. 10. n. 28. l. 1. F. Rittershusius l. 2. c. 5. q. 54. p. 415. Rosenthal. c. 10. c. 16. de Feudis n. 20. *Charitas enim incipit à se ipsa* c. charitas de poenitentia dist. 2. Bald. ad l. 6. C. de servitut. & aqua in c. si licet, 23. q. 5.

Ad contraria 1. longè aliud est de Christo loqui qui etiam propterea solus dicitur pastor bonus, ut cujus officium erat quo redimeret sanguine suo Ecclesiam.

2. *De servis quidem propriè dictis, sed in Romano Imperio non amplius sint tales* per l. 17. ff. de statu hominum. Et quamvis jurare soleat *Vasallus etiam & hoc in juramento, uti Mozzus vult, intendat.* Tamen non tenetur, quia alias contra seipsum jurasset, quod tamen nemo fecisse præsumitur, eatenus enim servus à Vasallo differt, Surd. in tract. de alimentis tit. 7. q. 31. n. 1. Carrer in pract. crimi-

criminali de homic. & Assasi in sect. 5.
n. 5. Eberhard. in Topicis l. 24. n. 11.
Menochius l. 5. præsum. 28. n. 12.

Ad 3. Exempla non faciunt regulam: nam sunt facti, non præcepti & juris. Nec præsumitur voluisse mori, sed potius servare se & Dominum suum, quod autem mortui, præter intentionem factum creditur.

Amici promptitudo laudatur, sed tamen eatenus tantum obligatur, quatenus pietas & jura permittunt. Miles autem nec in summo periculo vite dominum suum deserere potest l. 3. & 6. §. qui in acie ff. de Re milit. l. 2. & 2. ff. de his qui notantur in famia. Generale enim eorum præceptum, quod parati esse velint semper, & nolint unquam Reipubl. causa mortem evitare Gloss. in l. penult. ff. ex quibus caus. major. Zasius Consil. 6. n. 18. l. 1. quia hi specialiter ad id vocati & obligati. Alius tantum prestare tenetur, quod sibi non nocet & alteri prodest l. 2. §. 5. ff. de aqua & aqua pluvi.

Nill prohibere valet Christum, non clau-
stra, nec aſſer,
Quo minus ipſe queat ſemper adire ſuos.
Veſper erat, clauſaq; fores, nocturnus habebat.
Discipulos, quod & hos iunxerat, inde me-
tus.

Ecce venit Jeſus mediūq; praecipat: una
Discipulis, vobis pax, inopinus, ait.
Hoc cum dixiſſet monſtratq; manuq; latiq;
Queis, viſo Domino gaudia ruruſus erant.
Ruruſus & ingeminat: pax vobis: addit & iſta:
Sic Ego vos mitto, me velut ante pater.
Poſt inſlauit eos, quin dicit & omnibus una:
Flamen ſanctificans accipitote ſimul
Quorumcunq; remiſeritis peccata, remiſſa;
Qua ſeruaueritis cuncta retenta manent.
Ah ſimul euge remitte mihi mea crimina Jeſu!
Et me pace bea cœlite Saluus ero.
Pluribus hec repetit PRETNÜZIUS: Iſta ſub-
inde

Pergat! & in ſacris utilis aſſer erit.

Ita cenſet

QUEINZIUS.

Parod. ad Epigr. 28. lib. 10. Mart.

A Naorum nitidique sator pulcherrimus
orbis

Christus, quem primum vota precesque
canunt:

Oclusos penetrans intraverat ille penates

Concio discipulum sacra latebat ubi.

Sed nunc divinis redimimus tempora donis

Tot loca complet, quot cyclicus orbis
habet.

At tibi PRETNÜTZI, tanto pro munere, cla-

mo:

Cœlica perpetua verba tuèremorâ.

MATTHÆUS Bernstejn H. S.

•••••:•••••:•••••:•••••:•••••:•••••

A Tali ditis malè - larga Gaza

Nil juvat, fundum Lybicusve pinguis,

Vineant arces celebres, nec ades

Pyramidales.

Nectar ast Peithus, Clary Madulsa,

Littera JOVÆ, monumenta sacra

Entheant, quorum specimen nota est

Optime Frater.

Suo Pythiæ

f. f.

GEORG-CHRISTOPH

DOCKHORN.

02 A 572
(1/2)

ULB Halle 3
003 808 483

VΦ 17

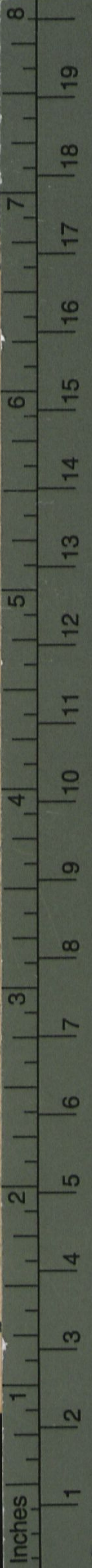
EVANG.

CHRIST.

HALL.

Q2.C

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
 Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

UM
 CARUM
Quarta
 E
 GUEINZIO
 lensis
 te
 NÜTZIO
 igerâ.
 odogeniti.
 CC.IIIL.
 NUM
 lchioris Oel-

De 9/1

